

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

dovoluji si Vás požádat o spolupráci. *Skupina pro tvorbu standardů Psychosociální krizové pomoci a spolupráce* při Ministerstvu vnitra – generálním ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR a *Psychosociální intervenční tým ČR* reagují na potřebu těch, kteří se osobně nebo profesně setkali s neštěstími, která se dotkla dětí. Rádi bychom vytvořili preventivní leták, který by umožnil zapojit do zvládnání těchto mimořádných situací co nejvíce zúčastněných a zároveň podpořil osobní připravenost každého člověka. Zajímá nás perspektiva dítěte a dospívajícího a k tomu je třeba co nejvíce informací, které se dají získat pomocí rozhovoru. Jako podklad k němu slouží předkládaná vodítka. Proto se na vás obracíme s prosbou o spolupráci při sběru potřebných dat. Máte-li možnost, budeme rádi, když na základě předložené osnovy provedete rozhovor s dětmi a dospívajícími ve vašem okolí, kteří se setkali s neštěstím. Rozhovor s nezletilým dítětem by bylo třeba domluvit předem s rodiči či zákonnými zástupci a veden nejlépe v jejich přítomnosti.

Těšíme se na výsledky společné práce, která nám pomůže v pomoci po neštěstích více zohlednit potřeby dětí a dospívajících.

Děkujeme.

Děkuji za PIT, standardy PsKPS i sebe

Jana Sedláková

Dne 8. 6. 2010

Vodítka k rozhovoru s dětmi a dospívajícími, kteří se setkali s neštěstím – podklad pro vytváření letáku

ÚVOD

Souvislosti rozhovoru:

- Uveďte, s kým (a proč zrovna s ním) jste se na rozhovoru domluvili. Kolik mu/jí je nyní let. Proč myslíte, že Vám vyhověl/a? Jaký je Váš vztah k tomuto člověku?
- Jak jste mu/jí vysvětlili, k čemu rozhovor potřebujete? Získali jste od něj/ní souhlas k anonymnímu zacházení s příběhem pro potřeby letáku atp. pro školy a rodiče?

STATĚ

V rozhovoru zjišťujte (uvádím v podobě otázek přímých):

- **Prosím popiš/te událost, kterou máš/te na mysli: co se tehdy přesně stalo?**

Jak je to dlouho = kdy se to stalo? Kde se to stalo?

Jako kdo jsi/jste se s událostí setkal/a? (příklady: jako oběť přímá; příbuzný přeživší oběti přímé; spolužák/žačka oběti přímé; kolemjdoucí; atp.)

- **Prosím, mohl/a bys/te popsat, které chvíle byly pro Vás/Tebe na události a po ní nejhorší?**

Kdy asi (za jak dlouho) po události sis/ jste si uvědomil/a, že už je to zase dobré?

Co pro Vás/Tebe znamená (podle čeho poznáš/te), že už je to „zase dobré“?

- **Zamysli/ete se teď prosím nad pomocí pro sebe:**

Vnímal/a jsi/jste něco jako pomoc?

Pokud ano, co pro Tebe/Vás kdy (s přihlédnutím k nejhorším okamžikům) bylo pomocí a kdo Vám/Ti pomohl?

Pokud ne, jakou pomoc bys/te kdy (s přihlédnutím k nejhorším okamžikům) a od koho uvítal/a?

Popiš/te, co z chování blízkých anebo záchranářů, novinářů atp. jste vnímal/a jako pomáhající.

Co Vám/Ti naopak na jejich chování vadilo (bylo zraňující)?

- **Změnila ta událost Tebe/Váš nebo Tvůj/Váš život? Pokud ano, jak?**

- **Uveď/te cokoli, co byste chtěl/a k tématu doplnit.**

ZÁVĚR

Využití rozhovoru:

- Zeptejte se, co by vyprávějíci považoval/a za dobré (nutné) vtělit do materiálu pro školy (učitele, spolužáky) anebo pro rodiny (rodiče, sourozence), aby mohl/a považovat takový materiál za užitečný.
- Nabídněte další spolupráci.
- Při zpracování rozhovoru zjišťujte, že jste vyprávějíci/mu porozuměli, že Vám vyprávění dává smysl, že zhruba rozumíte potřebám, hodnotám, silám a zdrojům vyprávějíci/ho; případně se znovu doptejte, či nabídněte výstupy k autorizaci.

Uvedené otázky slouží pro inspiraci, nikoli proto, abyste jimi omezili vyprávějíci/ho, sebe nebo celý rozhovor o neštěstí.

Rozhovor zaznamenávejte pokud možno tak, abyste zachytili přímou řeč vyprávějíci/ho.

Vodítka vytvořila *Bohumila Baštecká, 24. dubna 2010*

Výstupy zasílejte na adresu: jasedlakova@seznam.cz